

Jak budeme pracovat dál ?

Podle oběžníku Svazu esperantistů ČSR se doporučuje všem odbočkám a klubům esperantistů, aby se připojily buď k závodní organizaci ROH některého závodu nebo k Osvětové besedě a aby tam pracovaly jako esp.kroužky. Ústředí Svazu esperantistů bude existovat dále a bude řídit práci všech esp.skupin, připojených kdekoliv. Bude i nadále vydávat časopis „Esperantista“, který budou všichni organizovaní esperantisté dostávat.

Mnoho odboček a klubů již toto připojení provedlo a je třeba, abychom i my tak učinili.

Výbor naší odbočky se na schůzi, konané dne 2.července 1951, rozhodl podati návrh na připojení se k Okresní osvětové besedě. Tato záležitost bude dojednána na valné hromadě, která se bude konat 13.července 1951 v 19,30 hod. ve spolkových místnostech na náměstí Rudé armády č. 46. Žádáme všechny členy, aby si sami všechny možnosti připojení dobře promysleli a potom na valné hromadě podali své návrhy a připomínky. Věříme, že všichni si uvědomí důležitost tohoto kroku a i dále budou pracovat na šíření mezinárodního jazyka esperanta.

Naše literatura v Esperantu.

Každý, kdo šel v tyto dny po lanškrounském náměstí, jistě si všiml výlohy naší esperantské klubovny. Mohl tam totiž, uprostřed množství knih, čísti nápis:

Esperanto je jazyk s bohatou literaturou.

V esperantu je vydáno přes 12000 knih všeho druhu.

Z knih, které leží kolem, každému jistě padnou do oka známá jména jako: Karel Čapek, Marie Majerová, Jan Vrba a jiná, kromě mnoha jiných cizích jmen.

Esperantskou literaturu rozdělujeme na původní a přeloženou. Samozřejmě, že je víc knih přeložených a to ze všech možných světových jazyků. Také naše literatura se podílí značnou měrou na tomto bohatství esperantského jazyka.

Podle kartotéky Svazu esperantistů ČSR bylo z našeho jazyka přeloženo do esperanta celkem asi 521 děl. Z toho je 28 samostatných knih nebo brožur a 493 drobnějších překladů / např. jednotlivých básní nebo povídek /, otištěných v časopisech nebo ve sbornících. Jejich počet však neustále stoupá.

Mezi překlady najdeme nejen díla našich klasiků, ale též díla našich novějších spisovatelů.

Nejznámější z knih:

Bezruč: Sileziaj poemoj / Slezské písně /

Čapek: RUR

Erben: Bukedo / Kytice /

Hašek: Travivajoj de la brava soldato Ŝvejko en la mondmilito /Dobrý voják Švejk /

Němcová: Avineto /Babička /

Wolker: Baladi pri okuloj de l' hejtisto / Balada o očích topičových /

Nejvíce byl překládán Machar, Neruda. Pak Čapek, Jirásek a Masaryk. Dosti překladů má také Petr Bezruč.

První byla do esperanta přeložena naše hymna „Kde domov můj“ a Kollárova báseň „Pravda“ a to českým esperantským pionýrem F. Vl. Lorencem. Kromě toho můžeme najít v Zamenhofově Základní čítance / Fundamenta krestomati / překlad Hálkovy básně „Básník“ / Poeto /. Zajímavý je také anonymní překlad staročeské básně „Podkoní a žák“.

Jako překladatelé naší literatury se nejvíce vyznamenali Moravští esperanští pionýři, kteří obohatili esperantskou literaturu mnoha klenoty našeho písemnictví. Velmi záslužným činem bylo

také přeložení našich národních písní. Zpěvníček / Kantareto / od K. A. J. Filipů ukazuje celému světu jejich krásu.

Pomocí esperanta můžeme poznat světovou literaturu a naopak pomocí esperanta dáváme poznat světu naši literaturu. Zase jedna z nespočetných výhod a předností esperanta.

Jan Molnár:

S U O M I

Finlanda rapidvagonaro muĝis de Turku al Helsinki. Mi sidis en pura vagono proksime fenestro kaj admiris la preterpasantan naturon de lando, ĝis nun ankoraŭ ne konata al mi. Survoje troviĝis plejparte betul-arbaroj, ili faris impreson agrablan, ĝojigan. Ĉio interesis min, la simpatiaj kunveturintoj, speciale ilia modesta sintenado kaj kvieta babilado. Sed daŭrinde, mi ne komprenis eĉ unu vorton. Certe mi estis la unusola Ĉeĥoslovako en la vagono, ne konanta lingvon finnan nek svedan. Do, mi sentis min kiel perdita, firlasita estajo, kaj proksimiĝinte al la ĉefurbo Helsinki, mi meditis, kion fari, se mi ne trovos iun samideanon en la stacidomo.

Baldaŭ enveturis vagonaro en belan grandan stacidomon. Elvagoninte miaj okuloj serĉis, serĉadis helpeman animon. Sed vane. Kvankam mi ĉiam portis sur mia vestaĵo verdan stelon, neniu alrigardis ĝin. Tutsola mi forlasis tiun belan, grandstilan stacidomon /estis posttagmeze/ kaj unuavice serĉis hotelon, por certigi al mi ripozejon. Longan tempon mi serĉis, preskaŭ vane, ĉar la hotelpordistoj ne konis lingvon de meza Eŭropo, ja eĉ ne germanan. Post ioma vagado kaj serĉado mi trovis hotelon Karelia, kies hotel-estro min iom komprenis kaj kie mi fine trovis rifuĝejon.

La reston de la tago mi uzis por iom ekkoni la urbon, kiu tre plaĉis al mi. Proksime de la stacidomo staris bela nacia teatro, kie oni en lasta tempo prezentis la faman dramon de Ĉapek „RUR“.

Miaj piedoj portis min pluen, senplane, en la centron de la urbo kaj mi sidiĝis en ĉarma restoracio resp. kafejo, kie mi – trinkinte bonegan kafon – samtempe ĝuis belan muzikon de marista muzikistaro. Des pli kortuŝa estis la impresoj, kiam mi ekkonis sonojn de muziko ĉeĥa, Poem de Fibich kaj aliajn verkaĵojn de Dvořák ktp. Malproksime de la hejmo, kaj tamen aŭdi hejman muzikon, kiom agrable kaj kiom kortuŝige ĝi estas.

Vespere mi iris baldaŭ dormi, malgraŭ tio, ke la noktiĝo, alis dirite la vespera krepusko de nordaj landoj daŭras tre longa. Eĉ kiam suno subiras, longe do-minas lumo kaj longtempe oni povas legi sen artefarita lumo. Tamen mi iris dormi, iom laca post longa vaturado kaj vagado.

Sekvantan matenon, post refreŝiga ripozo, mi meditis, ankoraŭ ripozinte sur la lito, kion fari, kion entrepreni aŭ ĉu daŭrigi la vojaĝon. Hazarde eksonis telefono en mia ĉambro. Mi supozis, ke iu telefonis erare al mi, ĉar mi ja tute ne estis konata, kaj mi ne tuŝis telefonon.

Sed baldaŭ denove eksonis la telefono mi ekkuraĝiĝis preni ĝin en mian manon. Dirinte „halo“, mi subite ekaŭdis virinan voĉon, elparolantan mian nomon:

„Ĉu s-ro Molnár ĉeestas?“

Mi jesis kaj ĝojis, ke troviĝis samideanoj, kiuj ne lasis min forlasita. Post nelonga tempo mi kuris malsupren. Antaŭ hotelo atendis min samideaninoj Tamminen, Hoiva kaj Tyyne Ir, kiuj estis vere oferemaj gvidantinoj dum mia restado en Helsinki. Ili atendadis min jam antaŭan tagon en la stacidomo, sed bedaŭrinde ni reciproke preterpasis unu la alian, ĉar la trako je la stacidomo estis granda. Ili telefonis poste al ĉiuj hoteloj, ĝis fine ili trovis min en menciita hotelo kaj fariĝis miaj fidelaj amikaj gvidantinoj.

Tiamaniere mi ekkonis la belan finnan urbon kun ĝiaj vidindaĵoj, nome Ateneum, t.e. Akademio de belaj artaĵoj, bildoj, skulpturoj, ktp., kie mi admiris pentraĵojn de Eero Järne de Edelfelt kaj aliaj. La oferemaj finnaj samideaninoj donacis al mi kelkajn belajn fotografiajn reproduktaĵojn de tiuj artaĵoj kaj eĉ poste ili sendis al mi belartajn librajn verkojn, kiuj pliriĉigis mian bibliotekon. Neforgeseblaj por mi impresoj.

Sekvis agrabla ekskurso al insuleto Korkeasaari, kie troviĝas zoologia ĝardeno, kiu similas el nia zoo-ĝardeno en Troja. Jen ni venis kun aliaj samideanoj, eĉ kun aŭstralia samideamo s-ro Pyke, jam aĝa blankharulo, sed kiu estis tre humorplena junulo kaj sukcesis amuzigi nin tutan tempon.

Vespere post reveno de tiu bone sukcesinta, amuza ŝipekskurso mi estis invitita de familio Illonummi, kiu gastigis min amike kaj regalis malavare. Specialan intereson vekis la strangaj nutraĵoj, kiuj ĉe ni tute ne estas konataj, interalie grosa supo kaj aliaj, netradukeblaj kuir-artaĵoj. Interesa estis ankaŭ la loĝej-aranĝo, kiu faris impreson modernan kaj praktike bonan.

La sekvontan tagon post tiu amika interkonatiĝo finiĝis mia restado en tiu lando de miloj da lagoj. Bedaŭrinde, ke mi estis sklavo de tempo kaj ke mi devis kalkuli kun ĉiu unuopula tago. Alie mi certe estus ankoraŭ restinta. Alproksimiĝis rapide la horo de nia forveturo. Mi elektis vaporŝipon, kiu havis direkton al Tallinn. Agrable surprizis min gesamideanoj, kiuj venis al haveno, por premi mian manon kaj deziri al mi bonan vojaĝon, kaj tre kotuŝita mi estis, kiam samideanino Illonummi transdonis al mi paketeton kun nutraĵoj kaj belajn rozojn. Mi fariĝis kvazaŭ surdmuta, netrovinte konvenajn vortojn por esprimi mian profundan dankon. La forta signalo de la vaporŝipo anoncis, ke venis la malgaja momento de adiaŭo, kaj vere la ŝipo malrapide kaj solene ekmoviĝis. Longan tempon mi staris sur la ferdeko kaj ŝvingis la tukon, tiom longe, ĝis kiam la karaj verdstelaj estaĵoj ne plu estis videblaj. Malaperis la finna marbordo, malaperis tiuj karaj samideanoj, nome samideaninoj sed ili neniam malaperos el mia koro kaj rememoro.

- o - O - o -

VI. letní kolej esperanta
v Doksech u Máchova jezera
od 28. VII. Do 11. VIII. 1951

upevní vaše jazykové znalosti a poskytně vám hodnotnou rekreaci. Přihlášku možno podati do 10. VII. Adresa: LKE Doksy u Máchova jezera 453.

Všichni mladí do Rožnova
pod Radhoštěm

Znáte Beskydy? Znáte ten krásný hornatý kraj s Radhoštěm, Lysou horou, Malým a Velkým Javorníkem? Všichni tato místa jistě neznáte a proto se přihlaste na III. letní kursy esperantistů v Rožnově pod Radhoštěm, které zde pořádá Svaz esperantistů ČSR, kraj Ostrava v době od 14. - 20. července t.r.

V Rožnově vás čeká příjemné prožití 14 denní dovolené nebo prázdnin v esperantském prostředí. Za tu dobu učiníte velký pokrok v učení se esperanta, protože budete navštěvovat některý z těchto kursů:

1. Kurs esperanta pro začátečníky.
2. Praktický kurs pro pokročilé esperantisty.
3. Přípravný kurs pro kandidáty na učitele.
4. Zkoušky způsobilosti vyučovat esperanto.

Vyučovat se bude jen dopoledne a odpoledne budou pořádány vycházky, výlety nebo se můžete věnovat sportu a j. večer budou zábavy s programem.

Dobrá strava a ubytování je pro každého zajištěno. Všechny poplatky za 14-ti denní pobyt činí při společném ubytování 1500,- Kčs.

Rožnov je střediskem hlavně mladých esperantistů. Uprostřed kursu, v neděli 22.VII. bude schůze delegátů ze všech skupin esperantské mládeže.

V jednotě je síla a my chceme být silní. Ať tedy jednota charakterisuje naše hnutí. Pak všichni na shledanou v esperantském Rožnově.

Informace a přihlášky si vyžádejte u:

Vladimíra Slaného, Kutuzova 29, Ostrava-Vítkovice.

Národní sekce SEL v ČSR.

Skautská Esperantská Liga /Skolta Esperantista Ligo/ je mezinárodní organizace s ústředím v Anglii a má v mnoha zemích své odbočky-národní sekce. Čtvrtletně vydává časopis „La Skolta Mondo“, který dostávají všichni členové zdarma. I v Československu pracuje SEL. Členský příspěvek na celý rok je pouze 30,- Kčs. Informace a přihlášky všem podá

SEL agento: St. Lešinger, Praha-Pankrác 356, ul. M. Cibulkové 34.

SEL agentino: Lída Komzáková, Tábor, Lomená 2014.

JUNULARO V LANŠKROUNĚ

Druhé období lanškrounského Svazu esperantistů se může datovat od doby, kdy spolek pozvedla k novému životu mládež, která se dala sama do práce. A již skoro rok pracujeme a sklízíme úrodu zásluhou aktivního a odvážného mládí. V našem klubu je sice dosti dospělých členů, ale bohužel, k spočítání starých aktivních pracovníků stačí prsty jedné ruky. Již ze zkušenosti víme, že by klub jen ztěžka prosperoval, kdyby nebylo nás, mladých. Jsme hrdí na to, že jsme se osvědčili, ale vyzýváme také vás, dospělé bojovníky za Zamenhofovy ideály, dejte se s námi do práce bez bázně, pomůžeme vám.

Dnes každý občan Lanškrouna ví, že jsou zde esperantisté, ví, kde mají spolkové místnosti, někdo zná i více podrobností o našem hnutí, ale přesto naše práce není ve veřejnosti tak známa, jak by měla být. Vždyť prostředky k dobré propagaci máme a já věřím, že jich plně využijeme. Obsah vývěsních skříněk a výlohy bude s větší pravidelností vyměňován a bude se provádět propagace i

jiného druhu, jako zprávy v místním rozhlase, plakáty, veřejné podniky, zájezdy a j.

Prvním bodem naší dosavadní činnosti je vydávání tohoto oběžníku „Esperanta Vorto“.

Za to, že pravidelně vychází, děkujeme několika mladým nadšeným samideánům. Obsah však může být zlepšen jen spoluprací všech.

Začátečnický kurs pro mládež, který nyní končí, byl málo úspěšný, protože nemohl být organisován na širším podkladě. Zpočátku se vyučovalo v bytě jedné samideánky i jinde a teprve začátkem letošního roku jsme dostali spolkové místnosti. Z 10 kursistů vytrvali 4. Doufám však, že těch ostatních 6 neumřelo pro esperanto navždy.

Velmi důležité jsou pravidelné schůzky a jejich program. Musíme sebekriticky přiznat, že v tomto ohledu jsme zůstali trochu pozadu. V poslední době se situace částečně zlepšila zavedením pravidelných schůzek v neděli dopoledne, ale nemůžeme být spokojeni s docházkou. Zde budeme musít uplatnit své organizační schopnosti v plné míře, aby naše Janularo bylo pevné a silné. Částečně nám snad pomůže plánování schůzek i s jejich programem na nějakou dobu dopředu.

Poznali jsme také, že nás úspěšně stmeluje korespondence s cizinou. To proto, že naši pisatelé potřebují poradit při psaní dopisu, při čtení došlé zásilky nebo potřebují esperantské tiskoviny pro svého vzdáleného přítele, přichází často do klubovny aspoň tak a udržují styk s ostatními. V dopisování my mladí častěji prakticky upotřebíme esperanto, proto je musíme podporovat. My v Lanškrouně jsme pomohli sestavením fotoadresáře, který jsme zaslali asi na 45 míst do celého světa.

Je však potřeba provádět ještě něco. Musíme těsně spolupracovat s ostatními skupinami Junulara v celé ČSR. A jak? Budeme podávat zprávy o naší činnosti do našeho oběžníku EV, do Prahy, případně i jinam, bude-li to možné i písemným stykem budeme pracovat ve prospěch společné věci.

Dále navrhuji, aby se bližší skupiny scházely na schůzích okresních nebo krajských vždy za určitou dobu a i celostátní schůze je nutná, alespoň jednou za rok. Letos bude v Rožnově pod Radhoštěm a já věřím, že se nás tam sejde dost.

Naše další sezona začne zároveň s dalším školním rokem. Během prázdnin jistě přijdeme na mnoho dobrých nápadů, které prospějí další činnosti. Po slunných dnech červencových a srpnových tyto nápady usměrníme a vypracujeme z nich podrobný plán.

Přeji vám šťastné prožití prázdnin nebo dovolené, abyste načerpali nové síly a vrátili se zase k zelenému bratrstvu. Esperanto ať vám koná dobré služby.

W.

- o - O - o -

VÝPRACTICE.

Mladá esperantistka z Výprachtic nám napsala něco o tom, jak se dostala k esperantu.

Kiel mi fariĝis esperantistino.

La 1-an de aprilo mi aŭdis, ke en nia vilaĝo estas hodiaŭ parolado kaj ekspozicio kun lumbildoj pri internacia lingvo – Esperanto. Mi iris kun mia amikino viziti paroladen. Samideanoj de Lanškroun rakontis pri granda ideo de internacia lingvo, D-ro Zamenhof, pri laboro de esperantista klubo en Lanškroun. Mi vidis multajn bildojn, fotografaĵojn, leterojn, gazetojn, vidajkartojn de ĉiuj landoj. Mi interesiĝis pri poŝtmarkoj sur la leteroj kaj poŝtkartoj. Jam dum la ekspozicio interesiĝis multaj amikoj pri Esperantista kurso. Ankaŭ mi aliĝis al Esperantista rondeto. Ni lernas diligente. Vivu Esperanto!

Juna Esperantistino en Výprachtice.

- o - O - o -

Zprávy ze světa

Čína. 11. března 1951 se konala ustavující schůze Čínské esperantské ligy.

Dánsko. Pro studenty, účastníky archeologického tábora v Dánsku, kteří ovládají esperanto, bude zřízen tábor na ostrově Bornholmu. Pod vedením vědců z Národního musea budou se konati vykopávky zbytků budov z doby železné a ve volném čase budou se podnikati výlety a diskuse v esperantu.

Německo. Obecná škola St. Mation v německém městě Bonu zavedla po předchozích dobrých zkušenostech s vyučováním esperanta, povinné vyučování mezinárodní řeči.

V Hamburku nosí nyní mnoho policistů na své paži pásku, hlásající, že hovoří esperantsky. V létě letošního roku bude sto hamburských policistů, dokonale ovládajících esperanto, k službám cestujícím a cizincům.

Řada vědeckých spisů, která vyšla v minulých měsících byla právě doplněna dalšími třemi díly vědeckými, vydanými v esperantu. První je Jeana Rostanda „La nuna stato de evoluisimo“ / Nynější stav vědy o vývoji/, které vydalo nakladatelství SAT v Paříži, druhá vydaná Esperantským kruhem přírodovědecké fakulty japonské university v Osace, nese název „Historio de Yukawa Teorio“ a pojednává o teorii atomického vědce, nositele nobelovy ceny z fyziky prof. Hideki Yukawy. Třetím dílem je třetí svazek „Esperantologie“, vydaný prof. dr. Paul Neorgadem v Kodani za spolupráce mezinárodního vědeckého kruhu.

Čína. Pozoruhodná je výzva 20 čínských vědců, žádajících zavedení esperanta pro vědecké práce. Skupina, vedená prof. dr. Chou z Shensi prohlásila: „Chceme přijmouti jednoduchý, snadno naučitelný mezinárodní jazyk esperanto jako vědecký jazyk pro mezinárodní užívání a uveřejňovati v něm svá díla.“

/ Gazeta Servo./

- o - O - o -

Prázdninová služba.

O školních prázdninách nebude možno držeti pravidelnou službu v našich spolkových místnostech a proto uvádíme adresy členů, na které se v případě potřeby můžete obrátit:

Jan Werner, Lanškroun, Gottwaldova 65.

Josef Ryšavý, Lanškroun, Gottwaldova 72.

Jaroslav Pícek, Lanškroun, Rybniční 152.

- o - O - o -

Ni dankas

al ĉiuj samideanoj, kiuj subtenis nin :

Jan Vrba, Karlovy Vary 20,- Kčs, Jan Ročen, Libice nad Doubravou 50,- Kčs, Ostrava Janularo /Věra Sukačová/ 200,- Kčs, Esperanto Opava / Jaroslav Kuzník / 50,- Kčs.

ESPERANTA VORTO – eldonas loka grupo de EAĈSR en Lanškroun. Aperas sesfoje en jaro. Adreso por leteroj: Esperantista klubo en Lanškroun, Gottwald-str. 65.

Julio – aaugusto 1951.